

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह -८, पद- प्रबन्धक
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छः

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा
द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क : २००
पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	सार्वजनिक व्यवस्थापन र संस्थागत ज्ञान	१००	४०	विषयगत प्रश्न	१० प्रश्न × १० अङ्क	३ घण्टा
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	तर्कयुक्त विश्लेषणात्मक प्रश्न	६ प्रश्न × १० अङ्क	३ घण्टा
				समस्या समाधानमूलक प्रश्न	२ प्रश्न × २० अङ्क	

द्वितीय चरण : अन्तर्वार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्नको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही भाग/खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनोट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह -८, पद- प्रबन्धक
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : सार्वजनिक व्यवस्थापन र संस्थागत ज्ञान

खण्ड (क) - ५० अङ्क

(५ प्रश्न × १० अङ्क)

१. राज्य र सरकार
 - १.१ शासकीय प्रणालीका आयाम र विशेषता
 - १.२ नेपालको संवैधानिक विकास र नेपालको संविधान
 - १.३ सरकारको स्वरूप, कार्यक्षेत्र र नागरिकमा त्यसको प्रभाव
 - १.४ संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकार बीचको अन्तरसम्बन्ध
 - १.५ राज्यका संरचनामा सञ्चार-माध्यम र सञ्चारकर्मीको भूमिका
 - १.६ सूचनाको हक एवं सार्वजनिक निकायको दायित्व
 - १.७ सुशासन, पारदर्शीता र जवाफदेहिता
 - १.८ विद्युतीय शासन (e- Governance)
२. लोकतन्त्र, मानव अधिकार र नेपाली समाज
 - २.१ लोकतन्त्र, कानूनी राज्य र नागरिक शिक्षा
 - २.२ मानव अधिकार र समावेशीकरणका सवालहरू
 - २.३ सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा
 - २.४ नेपाली समाजका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक अवस्था र रहनसहन
 - २.५ विविधता व्यवस्थापन र यसका अवसरहरू
३. सार्वजनिक व्यवस्थापन र विकास
 - ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा, सिद्धान्त र नवीनतम प्रवृत्तिहरू
 - ३.२ व्यवस्थापकको कार्य, भूमिका र सिपहरू
 - ३.३ उत्प्रेरणा, मनोबल, नेतृत्व, नियन्त्रण, समन्वय र निर्णय प्रक्रिया
 - ३.४ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र सूचना प्रविधिको उपयोग
 - ३.५ गुणासो व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, सूचना व्यवस्थापन र समय व्यवस्थापन
 - ३.६ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, पृष्ठपोषण तथा मूल्यांकन प्रक्रिया
 - ३.७ दिगो विकास, जलवायु परिवर्तन, समावेशी विकास, विश्वव्यापीकरण तथा स्थानीयकरण
 - ३.८ सार्वजनिक निजी साझेदारी (Public Private Partnership)

खण्ड (ख) - ५० अङ्क

(५ प्रश्न × १० अङ्क)

४. संस्थागत ज्ञान र सम्बन्धित कानूनहरू
 - ४.१ सार्वजनिक संस्थानको परिचय, विकास, उपलब्धि र व्यवस्थापन
 - ४.२ गोरखापत्र संस्थानको इतिहास, उद्देश्य, संगठनात्मक स्वरूप, विकासक्रम, वर्तमान अवस्था तथा गतिविधिहरू
 - ४.३ गोरखापत्र दैनिक, गोरखापत्रको अभिलेखीकरण र यसको महत्व
 - ४.४ गोरखापत्र संस्थानको प्रकाशनबाट नेपालको सामाजिक र सांस्कृतिक क्षेत्रको विकासमा योगदान
 - ४.५ सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, विशेषता र आधारभुत मान्यताहरू (Values)
 - ४.६ गोरखापत्र संस्थान ऐन, २०१९
 - ४.७ गोरखापत्र कर्पोरेशन नियमावली, २०२१
 - ४.८ गोरखापत्र संस्थान कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०८२
 - ४.९ गोरखापत्र संस्थान आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०६५
 - ४.१० कम्पनी ऐन, २०६३
 - ४.११ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- कम्प्युटर, तह -द, पद- प्रबन्धक
आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

४.१२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६

४.१३ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४

४.१४ सार्वजनिक सेवा प्रसारण ऐन, २०८१

५. नीति तथा निर्देशिकाहरू

५.१ राष्ट्रिय आम सञ्चार नीति २०७३

५.२ राष्ट्रिय सूचना तथा सञ्चार प्रविधि नीति, २०७२

५.३ राष्ट्रिय विज्ञान प्रविधि तथा नव-प्रवर्तन नीति, २०७६ (सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित)

५.४ सूचना तथा सञ्चार क्षेत्रको दीर्घकालीन नीति, २०५९

५.५ ब्रोडब्याण्ड (Broadband) नीति, २०७१

५.६ विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०६३ र विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार नियमावली, २०६४

५.७ डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६

६. राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाहरू

६.१ ITU (International Telecommunication Union)

६.२ WTO, SAFTA, BIMSTEC (ICT Related Provisions) and other regional organization

६.३ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित मन्त्रालय, विभाग र अन्य सरकारी निकायहरू

६.४ सूचना प्रविधिसँग सम्बन्धित विभिन्न राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय पेशागत संघ संस्थाहरू

1. Computer Fundamentals

- 1.1 Definition, History, Generation, Characteristics, Types & Applications of Computers
- 1.2 Overview of a computer system
- 1.3 Software: Definition; Types of Software; Programming Language & its types
- 1.4 File Management and Concept of File and Folder

2. Operating System

- 2.1 Introduction and types of Operating System
- 2.2 Functions of Operating Systems
- 2.3 Characteristics of Operating Systems
- 2.4 Windows Operating System and its uses
- 2.5 Linux Operating System and its uses.

3. MS-Office

- 3.1 Concept of MS-Office
- 3.2 MS-Office and its used in Government Offices
- 3.3 Security Technique of Documents/Spreadsheet

4. Graphic Design and its use in Media House

- 4.1 Knowledge of Graphic Design
- 4.2 History of Graphic Design
- 4.3 Principles of Graphic Design
- 4.4 Graphic Design use in Media House (Gorkhapatra)
- 4.5 Introduction to Adobe Corporation Software
- 4.6 Designing software uses in Gorkhapatra Corporation's publications

5. Computer Network

- 5.1 Basic Networking: definition, types, and topologies
- 5.2 Connectivity and media: Network cables and connectors
- 5.3 Introduction to Network Devices (Hub, Switch, Router, Gateway etc.)
- 5.4 Concept of E-mail/Internet/Extranet/Intranet, World Wide Web (WWW)
- 5.5 Familiarity with internet browsers (Internet explorer, Firefox, Google Chrome, etc.)

6. Cyber Security

- 6.1 Introduction to Cyber Security
- 6.2 Common security threats: Social engineering; Distributed Denial of Services; Viruses, etc.
- 6.3 Security Mechanisms
- 6.4 Identity and Access Control
- 6.5 Use of Firewalls, IDS and IPS
- 6.6 Email Filtering

7. IT Policies and IT Strategy in Nepal

- 7.1 History of IT in Nepal
- 7.2 General concept of IT planning
- 7.3 Importance of IT in national development
- 7.4 SDG (Sustainable Development Goals- ICT Related Provisions)
- 7.5 Formulating long-term objectives
- 7.6 Strategic analysis and choices
- 7.7 Value chain analysis
- 7.8 SWOT analysis

8. Management Information Systems (MIS)

- 8.1 Concept of Management Information Systems
- 8.2 Principles, Sources of MIS
- 8.3 Types and Objectives of MIS

9. E-Commerce Technology

- 9.1 Introduction to E-Commerce
- 9.2 Business models of E-Commerce
- 9.3 Electronic payment system.
- 9.4 Security issues of E-Commerce

10. E-Government

- 10.1 Managing E-Government
- 10.2 E-Government strategy
- 10.3 Emerging issues of E-Government and Implementing of its
- 10.4 Nepalese E-Government initiative and E-Government master plan of Nepal
- 10.5 Government enterprise architecture and government portal
- 10.6 Government integrated data center
- 10.7 Focal agencies for E-Government (NITC, HLCIT, OCCA, etc).